

**WET van,
houdende wijziging van de
Anti-corruptiewet (S.B. 2017
no. 85)**

ONTWERP

DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK SURINAME,

In overweging genomen hebbende, dat het noodzakelijk is de Anti-corruptiewet (S.B. 2017 no. 85) te wijzigen;

Heeft, de Staatsraad gehoord, na goedkeuring door De Nationale Assemblée, bekrachtigd de onderstaande wet:

ARTIKEL I

De Anti-corruptiewet (S.B. 2017 no.85) wordt gewijzigd en komt te luiden als volgt:

Begripsbepalingen

Artikel 1

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. President: de President van de Republiek Suriname;
- b. Minister: de Minister belast met de zorg voor justitiële aangelegenheden;
- c. Procureur-Generaal: de Procureur-Generaal bij het Hof van Justitie;
- d. Commissie: de Corruptie Preventie Commissie als bedoeld in artikel 2;
- e. staatsinstelling:
 - 1°. een door de overheid bij of krachtens wet ingesteld(e) al dan niet rechtspersoonlijkheid bezittende organisatie, instelling, orgaan of bedrijf;
 - 2°. een al dan niet rechtspersoonlijkheid bezittende publiekrechtelijke of privaatrechtelijke organisatie, instelling, orgaan of bedrijf, waarin door of vanwege de overheid in een bepaalde mate invloed kan worden uitgeoefend op de bedrijfsvoering of de leiding daarvan, doordat de overheid (mede-) aandeelhouder is, dan wel door het verlenen van financiële, materiële, personele of technische ondersteuning;
- f. publieke functie: iedere taak, werkzaamheid, dienstverlening of activiteit die, hetzij algemeen, hetzij eenmalig of regelmatig, betaald dan wel onbetaald wordt verricht, vervuld, uitgevoerd of verleend door:
 - 1°. een lid van de Regering, de Rechterlijke Macht, het Constitutioneel Hof, een volks vertegenwoordigend lichaam, de Staatsraad, de Rekenkamer of de Sociaal Economische Raad;

- 2°. een landsdienaar ingevolge de Personeelswet, of een persoon tewerkgesteld bij een staatsinstelling;
- 3°. een staatsinstelling of een orgaan van een staatsinstelling;
- 4°. een openbaar lichaam of een particuliere instelling belast met openbare diensten, met inbegrip van elektriciteits-, water- en communicatievoorziening;
- g. publieke functionaris: ieder(e) persoon, autoriteit of orgaan belast met een publieke functie;
- h. v.i.v.: een naar waarheid ingevulde verklaring van het actueel inkomen en vermogen van de publieke functionaris en de opgave van het inkomen, de bezittingen en de schulden van hun gezinsleden, met vermelding van de financiële bronnen en nominale waarde daarvan, en voor zover van toepassing, van de nominale waarde van deelnemingen en belangen in rechtspersonen en aan rechtspersonen geleverde zaken;
- i. validatiebewijs: bewijs afgegeven door de Commissie aan de publieke functionaris die het bij staatsbesluit voorgeschreven formulier van de verklaring als bedoeld in onderdeel h volledig heeft ingevuld en binnen de voorgeschreven periode heeft ingediend;
- j. verificatie: het proces waarbij de juistheid, echtheid, volledigheid en betrouwbaarheid van de inhoud van de verklaring als bedoeld in onderdeel h, wordt gecontroleerd door vergelijking met de data over de verklaringplichtige publieke functionarissen bij de relevante publieke diensten alsmede met data bij particuliere instellingen;
- k. publicatie: het proces waarbij een samenvatting van de geverifieerde informatie uit de verklaring als bedoeld in onderdeel h openbaar wordt gemaakt aan het publiek op de wijze als in artikel 14 bepaald;
- l. melder: de natuurlijke persoon of rechtspersoon die van een misstand melding doet bij de Commissie;
- m. misstand: elk(e) gedraging, handeling, feit of omstandigheid die aanleiding geeft of kan geven tot corruptie of corruptieve praktijken, dan wel op grond waarvan er sprake kan zijn van corruptie of corruptieve praktijken;
- n. corruptie: het door een publieke functionaris in de uitoefening van zijn functie misbruik maken van zijn functie of positie en/of van de aan hem toegekende bevoegdheden en/of van de daaruit voortvloeiende mogelijkheden tot beïnvloeding, waarbij hij iets doet of nalaat vanwege een verkregen gift, dienst of belofte, teneinde daaruit rechtstreeks onrechtmatig voordeel te verkrijgen voor zichzelf of een ander;
- o. gezinsleden: levensgezel, minderjarige en afhankelijke kinderen en oudere personen die worden verzorgd door de publieke functionaris.

De Corruptie Preventie Commissie

Artikel 2

1. Er is een Corruptie Preventie Commissie die belast is met de preventie van corruptie in de publieke sector.
2. De Commissie is een zelfstandig en operationeel onafhankelijk onderdeel, die haar taken en bevoegdheden uitoefent zonder externe beïnvloeding en valt budgettair onder de begroting van het Ministerie belast met de zorg voor justitiële aangelegenheden.

3. De Commissie is samengesteld uit ten minste 5 (vijf) en ten hoogste 7 (zeven) leden, die worden benoemd, geschorst en ontslagen door de President, op voordracht van de Minister, gehoord De Nationale Assemblée.
4. De Commissie bestaat uit onafhankelijke deskundigen waarvan 3 (drie) leden via de Minister aan de President worden voorgedragen door:
 - a. het Openbaar Ministerie;
 - b. de Centrale Landsaccountantsdienst;
 - c. de Belastingdienst.De overige leden dienen te beschikken over deskundigheid op één van de volgende gebieden: Informatie- en Communicatie Technologie (ICT), organisatiekunde, financiële controle en auditing in de overheidssector en inzicht in het functioneren van het openbaar bestuur, de overheidsorganisatie en de daarmee samenhangende besluitvormingsprocessen.
5. Van elke voordracht tot benoeming wordt De Nationale Assemblée gemotiveerd in kennis gesteld door de Minister.

De voordracht wordt openbaar bekendgemaakt door de Minister. Binnen 6 (zes) weken na ontvangst van de voordracht deelt De Nationale Assemblée aan de Minister mee of zij kan instemmen met de voordracht.

Indien De Nationale Assemblée niet kan instemmen met de voordracht, neemt de Minister deze in heroverweging en doet de Minister in de plaats daarvan aan De Nationale Assemblée een nieuwe voordracht toekomen, die openbaar bekend wordt gemaakt.

De openbare bekendmaking vindt plaats door voor een ieder waarneembare aanplakking op de vestigingen van het ministerie belast met de zorg voor justitiële aangelegenheden, de Districtscommissariaten, door plaatsing in ten minste twee plaatselijke dagbladen en door plaatsing op de website van genoemd ministerie.
6. Omtrent een voordracht als bedoeld in lid 5 kan een ieder binnen 30 (dertig) dagen na de datum van de openbare aankondiging bij de Minister schriftelijk bezwaar indienen. Na ontvangst van een bezwaar stelt de Minister De Nationale Assemblée daarvan in kennis, met een advies van de Minister betreffende de al dan niet gegrondheid van het bezwaar. Binnen 6 (zes) weken na ontvangst van het advies deelt De Nationale Assemblée haar bevindingen omtrent het bezwaar aan de Minister mee. Indien het bezwaar gegrond wordt bevonden, doet de Minister een andere voordracht toekomen aan De Nationale Assemblée.
7. Na de instemming van De Nationale Assemblée als bedoeld in de leden 5 en 6 doet de Minister de voordracht toekomen aan de President.
8. De voorzitter, plaatsvervangend voorzitter en de overige leden worden door de President voor 5 (vijf) jaren benoemd. De benoeming vindt plaats op voordracht van de Minister, nadat De Nationale Assemblée door de Minister is gehoord en De Nationale Assemblée aan de Minister te kennen heeft gegeven dat zij kan instemmen met de voordracht tot

benoeming, met inachtneming van het bepaalde in lid 14. Zij zijn na beëindiging van hun zittingstermijn onmiddellijk herbenoembaar voor maximaal twee termijnen.

9. De voorzitter, plaatsvervangend voorzitter en de overige leden mogen naast hun ambt slechts functies vervullen in organisaties al dan niet betaald, waarvan de uitoefening, met het oog op een goede vervulling van hun taken en de handhaving van hun onpartijdigheid en onafhankelijkheid of het vertrouwen daarin, verenigbaar is met de hen in de Commissie toebedeelde taken. Indien en zodra dit het geval is, geven zij daarvan schriftelijk mededeling aan de President.
10. Het lidmaatschap van de Commissie is onverenigbaar met het lidmaatschap van:
 - a. een volksvertegenwoordigend orgaan;
 - b. de Regering;
 - c. de Staatsraad, de Rekenkamer en de Sociaal-Economische Raad.
11. Onverminderd het bepaalde in lid 10 mag tussen de leden van de Commissie onderling of met de leden van de in lid 10 genoemde organen geen bloed- of aanverwantschap tot en met de tweede graad, duurzame samenleving of huwelijk bestaan.
12. Het lid van de Commissie mag niet bekleden het beroep of ambt van advocaat, accountant, of notaris. Tevens mag hij geen functie in de formele structuur van een politieke organisatie vervullen.
13. Degene die ter vervulling van een opengevallen plaats is benoemd, treedt af op het tijdstip waarop degene, in wiens plaats hij benoemd is, zou moeten aftreden.
14. Benoembaar tot lid van de Commissie zijn ingezetenen, die:
 - a. de Surinaamse nationaliteit bezitten;
 - b. de leeftijd van 40 (veertig) jaar hebben bereikt;
 - c. niet zijn veroordeeld wegens misdrijf en van goed gedrag zijn.
15. Een lid van de Commissie wordt door de President ontslagen:
 - a. op eigen verzoek;
 - b. wanneer het lid de leeftijd van 70 (zeventig) jaar heeft bereikt,
 - c. bij gebleken ongeschiktheid wegens aanhoudende ziekte, ziels- of lichaamsgebreken;
 - d. bij onder curatelestelling;
 - e. bij het vervullen of aanvaarden van (neven)betrekkingen onverenigbaar met het lidmaatschap van de Commissie danwel het vervullen of aanvaarden van (neven)betrekkingen zonder de President in kennis te hebben gesteld;
 - f. bij veroordeling door de rechter of indien tegen het lid een strafrechtelijk onderzoek wegens misdrijf is ingesteld;
 - g. wegens overtreding van de voor hem geldende geheimhoudingsplicht of gebleken ongeschiktheid voor zijn taak;
 - h. wanneer het lid in staat van faillissement is verklaard of surseance van betaling heeft verkregen of wegens schulden is gegijzeld;

- i. wanneer het lid naar het oordeel van De Nationale Assemblée bij meerderheid van twee derde van de stemmen door handelen of nalaten ernstig nadeel toebrengt aan het in hem gestelde vertrouwen, waarvan de President in kennis wordt gesteld,
 - j. bij verlies van de Surinaamse nationaliteit.
16. In geval van vacatures wordt, met inachtneming van de leden 4, 5, 8 en 13, onverwijld door de President voorzien.
 17. Bij staatsbesluit worden nadere regels vastgesteld betreffende het huishoudelijk reglement van de Commissie, de arbeidsvoorwaarden en de rechtspositie van de voorzitter en de leden.

Jaarverslag en begroting

Artikel 3

1. De Commissie brengt jaarlijks, uiterlijk op 30 (dertig) november, verslag uit van haar preventieve taken en werkzaamheden aan De Nationale Assemblée en de Regering. Ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer van publieke functionarissen en andere belanghebbenden draagt de Commissie er zorg voor dat de vertrouwelijkheid van alle verkregen persoonsgegevens in het kader van de preventieve taken en de geregistreerde meldingen in het verslag gewaarborgd zijn, met dien verstande dat bij het verslag gegevens kunnen worden gevoegd uitsluitend ter vertrouwelijke kennisneming door De Nationale Assemblée en de Regering.
2. De Commissie draagt er zorg voor dat het jaarverslag in verkorte vorm algemeen verkrijgbaar wordt gesteld, binnen 3 (drie) maanden nadat het jaarverslag is uitgebracht ingevolge lid 1. Het bepaalde in lid 1 inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer is daarbij van overeenkomstige toepassing.
3. Jaarlijks en uiterlijk op 1 (één) juli biedt de Commissie haar jaarplan en begroting in het kader van haar taakomschrijving voor het komende jaar aan de Regering aan.

Taken en bevoegdheden van de Commissie

Artikel 4

1. De Commissie heeft tot taak:
 - a. het periodiek aandragen van instructies en richtlijnen aan staatsinstellingen ter preventie van corruptie, het doorlichten van staatsinstellingen op hun compliance aan bedoelde instructies en richtlijnen, alsmede het ter zake periodiek rapporteren aan De Nationale Assemblée en de Regering;
 - b. het gevraagd en ongevraagd adviseren van staatsinstellingen ter bevordering van integriteit en compliance binnen de organisatie en het treffen van maatregelen die de kans op misstanden tegengaan;

- c. het volgen en analyseren van ontwikkelingen op het gebied van corruptiepreventie en -bestrijding, regionaal en internationaal, en het aan de hand daarvan advies uitbrengen aan de Minister over een landelijke anti-corruptie strategie;
- d. het anticiperen op nieuwe regelgeving inzake corruptiebestrijding en het ter zake advies uitbrengen aan staatsinstellingen;
- e. het voorleggen aan de Regering en relevante bestuursorganen van integriteitscodes voor publieke functionarissen;
- f. het coördineren en ondersteunen van voorlichting, training en educatie omtrent de preventie van corruptie in de ruimste zin des woord;
- g. het in overleg met de Minister onderhouden van contacten met internationale instanties gespecialiseerd op het gebied van corruptiepreventie en -bestrijding, mede ten behoeve van projectfinanciering;
- h. het houden van en het voeren van het beheer van het register van de ingediende v.i.v. van verklaringplichtige publieke functionarissen;
- i. het valideren en het verifiëren van de ingediende v.i.v. en het publiceren van informatie uit de ingediende v.i.v. zoals opgenomen in Bijlage II;

2. De Commissie is bevoegd tot:

- a. het zelfstandig en autonoom aangaan van schriftelijke overeenkomsten met andere daartoe bevoegde organen in en buiten Suriname inzake corruptiepreventie en het op onafhankelijke wijze uitwisselen van informatie met hen, onder voorwaarden vast te leggen in een schriftelijke overeenkomst;
- b. het in ontvangst nemen en registreren van geldige meldingen van misstanden;
- c. het selecteren van die ontvangen meldingen die met behulp van preventieve instrumenten door de Commissie aangepakt afgehandeld kunnen worden;
- d. het doorgeleiden van alle misstanden, waarvan sterke vermoedens zijn dat die een strafbaar feit kunnen opleveren naar de Procureur- Generaal voor verdere afhandeling, inclusief alle daarbij ontvangen documenten en informatie;
- e. het, in het kader van de preventieve taken, op verzoek of ambtshalve onderzoek te doen binnen staatsinstellingen op hun compliance met onder meer de in lid 1 onder a bedoelde instructies en richtlijnen, alsmede het beoordelen van de organisatiestructuren, processen en procedures op hun gevoeligheid op misstanden; de Commissie is in dit kader bevoegd tot plaatselijke oriëntatie;
- f. het inwinnen van nadere informatie bij publieke functionarissen en andere, daarvoor in aanmerking komende personen of instanties, in het kader van toepassing van het beginsel van hoor en wederhoor in verband met het bepaalde in lid 1 onder b;
- g. het opvragen bij staatsinstellingen en/of publieke functionarissen van voor de controle en het onderzoek als bedoeld onder e noodzakelijke of gewenste documenten en informatie van daarvoor in aanmerking komende personen of instanties.

3. Degene of de instantie, van wie de Commissie ingevolge lid 2 onder f, nadere informatie wil inwinnen, is verplicht gevolg te geven aan de uitnodiging van de Commissie en alle medewerking daartoe te verlenen inclusief het verstrekken van alle relevante documenten.

4. De staatsinstelling of de publieke functionaris als bedoeld in lid 2 onder g is verplicht om onverwijld de verzochte informatie aan de Commissie te verstrekken.

5. De Commissie heeft een bureau dat als taak heeft, het verlenen van administratieve, personele en wetenschappelijke ondersteuning aan de Commissie.
6. Met betrekking tot de organisatiestructuur, aanstelling, schorsing en het ontslag van het personeel, alsmede andere zaken het bureau rakende, worden bij of krachtens staatsbesluit nadere regels vastgesteld.
7. De voorzitter, de plaatsvervangend voorzitter en de overige leden van de Commissie zijn niet aansprakelijk voor schade die is ontstaan als gevolg van de uitvoering van taken en bevoegdheden hen bij of krachtens deze wet opgelegd.

Indiening melding van een misstand

Artikel 5

1. De melding wordt schriftelijk ingediend middels een standaardformulier dat wordt vastgesteld bij staatsbesluit. In het geval dat de melding mondeling is ingediend wordt deze door de Commissie in overleg met en in het bijzijn van de melder verwerkt op het standaardformulier, met inachtneming van het bepaalde in de leden 2 en 3.
2. De melding wordt ondertekend door de melder en bevat ten minste:
 - a. de naam en het adres van de indiener van de melding;
 - b. de dagtekening;
 - c. de identiteit van degene(n) op wie en/of de aanduiding van de instelling of organisatie waarop de melding betrekking heeft;
 - d. een omschrijving van de misstand;
 - e. de gronden waarop de melding is gebaseerd.
3. Bij de melding kan daarop betrekking hebbende schriftelijke informatie worden overgelegd. De Commissie waarborgt de strikte geheimhouding van alle in het kader van de intake van meldingen aan de Commissie verstrekte informatie ingevolge artikel 8 lid 1 en artikel 16.
4. Indien niet is voldaan aan het bepaalde in de leden 1, 2 en 3 stelt de voorzitter van de Commissie de melder in de gelegenheid om het verzuim binnen een nader bij staatsbesluit te bepalen termijn te herstellen. De Commissie registreert de meldingen die voldoen aan het bepaalde in de leden 1, 2 en 3 en vermeldt deze in het jaarverslag.
5. De Commissie stelt de melder zo spoedig mogelijk schriftelijk in kennis van het al dan niet doorgeleiden van de melding naar de Procureur- Generaal, in ieder geval binnen 14 (veertien) werkdagen na de ontvangstdatum van het standaardformulier als bedoeld in lid 1.
6. Indien de kennisgeving als bedoeld in lid 5 niet wordt gedaan binnen deze termijn, kan de melder hiervan binnen 3 (drie) werkdagen schriftelijk bezwaar maken bij de Commissie, die binnen 7 (zeven) werkdagen na de ontvangstdatum op het bezwaar beslist.

Indien de Commissie niet binnen deze termijn beslist of nalaat actie te ondernemen, kan de melder beroep aantekenen bij de Minister, die uiterlijk binnen 14 (veertien) werkdagen na de ontvangstdatum schriftelijk beslist of de klacht al dan niet gegrond is.

7. Met betrekking tot de door de Commissie aan de Procureur-Generaal doorgeleide meldingen, wordt ten aanzien van het verloop daarvan door de Procureur-Generaal aan de Commissie mededeling gedaan.
8. Het bepaalde in lid 1 laat de toepassing van het bepaalde in de artikelen 149 en 150 van het Wetboek van Strafvordering onverlet.
9. Onverminderd het bepaalde in lid 1 kan een melding ook langs de elektronische weg van overheidswege worden gedaan. De Wet Elektronisch Rechtsverkeer is van overeenkomstige toepassing.
10. Bij of krachtens staatsbesluit worden nadere regels vastgesteld omtrent de in lid 9 bedoelde meldingsprocedure mede in verband met de identificatie van de melder.
11. Bij staatsbesluit kunnen nadere regels worden vastgesteld voor het doen van anonieme meldingen.

Behandelprocedure

Artikel 6

1. De Commissie stelt een huishoudelijk reglement vast omtrent de procedure voor het inwinnen van nadere informatie op basis van het beginsel van hoor en wederhoor.
2. Het inwinnen van nadere informatie in het kader van een preventief onderzoek als bedoeld in artikel 4 lid 2 onder e vindt plaats in een besloten vergadering van de Commissie.
3. Van de gevoerde vraaggesprekken in de besloten vergadering ter verkrijging van nadere informatie als bedoeld in lid 1 en de interne beraadslagingen van de Commissie wordt door het Bureau van de Commissie een verslag gemaakt, welk verslag na goedkeuring door de Commissie, wordt ondertekend door de voorzitter.
4. De Commissie licht onmiddellijk na het sluiten van een preventief onderzoek de Regering in, over haar bevindingen met betrekking tot de zwaktes en onvolkomenheden in de organisatie van staatsinstellingen, indien zij dit van belang acht dan wel op verzoek van de Regering.

Valselijke melding misstand

Artikel 7

Het is de melder verboden een melding te doen, wetende dat de melding valselijk en/of strijdig is met de waarheid, met het oogmerk om inbreuk te maken op een anderszins goede naam.

Bescherming melder misstand

Artikel 8

1. Een ieder die betrokken is of is geweest bij de behandeling van een melding maakt de identiteit van de melder niet bekend, behoudens in het geval dat de melder daartoe uitdrukkelijk toestemming heeft verleend.
2. Indien de melder werknemer is, zal hij geen nadelige gevolgen mogen ondervinden van maatregelen of besluiten van de werkgever of van het bevoegd gezag ten aanzien van zijn rechtspositie en/of in de uitoefening van zijn functie, voor zover die maatregel of dat besluit redelijkerwijs verband houdt met de gedane melding, of redelijkerwijs daarmee verband zou kunnen houden.
3. Voor de toepassing van het in lid 2 bepaalde, wordt onder werknemer verstaan:
 - a. degene die krachtens publiekrechtelijke aanstelling of arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht arbeid verricht of heeft verricht;
 - b. stagiair, leerling, vrijwilliger, uitzendkracht ter beschikking gesteld door een intermediair, personeel ingeleend van een andere instantie en personen werkzaam op oproepbasis.
4. Door de werkgever of het bevoegde gezag genomen maatregelen of besluiten welke nadelige gevolgen hebben of zouden kunnen hebben voor de rechtspositie van de melder zijn van rechtswege nietig.
5. De melder heeft recht op kosteloze juridische bijstand wanneer hij als gevolg van het te goeder trouw melden van een vermoeden van een misstand nadelige gevolgen ondervindt voor zijn rechtspositie als bedoeld in de leden 2, 3 en 4.
6. De melder is niet aansprakelijk voor schade die een derde ten gevolge van de melding lijdt, tenzij in rechte anderszins wordt vastgesteld.
7. Bij of krachtens wet worden nadere regels vastgesteld inzake de bescherming van de melder, welke onder andere maatregelen omvatten ter bescherming tegen vergelding, het waarborgen van de geheimhouding van de identiteit van de melder, juridische en psycho-sociale ondersteuning, en de verplichting voor werkgevers of het bevoegd gezag om een interne meldregeling op te stellen.
8. De leden van de Commissie die naast het lidmaatschap van de Commissie een nevenbetrekking vervullen, mogen ten aanzien van de vervulling van die werkzaamheden geen nadelige invloed ondervinden voor hun rechtspositie, voor zover dit redelijkerwijs verband houdt of zou kunnen houden met het lidmaatschap van de Commissie. Daartoe is het bepaalde in de leden 2 tot en met 6 op hen van overeenkomstige toepassing.

Verplichte verklaring omtrent inkomen en vermogen

Artikel 9

1. De hierna genoemde publieke functionarissen zijn verplicht, een v.i.v. bij de Commissie in te dienen:
 - a. leden van de Regering, De Nationale Assemblée, de Staatsraad, de Sociaal Economische Raad, de Rechterlijke Macht, het Constitutioneel Hof en de Rekenkamer;
 - b. directeuren en onderdirecteuren van het Kabinet van de President en van het Kabinet van de Vice-President;
 - c. directeuren en onderdirecteuren belast met de leiding van (onder)directoraten van departementen van algemeen bestuur;
 - d. de hiërarchisch hoogste en de op een na hoogste leidinggevend, directie-leden, leden van het management en/of bestuursleden van staatsinstellingen;
 - e. leden van een door de overheid op financieel gebied ingestelde commissie of orgaan waaraan adviserende, handelings-, en/of beslissingsbevoegdheden zijn toegekend;
 - f. leden van de Commissie;
 - g. districtscommissarissen en districtssecretarissen, overige districtsraads- en ressortraadsleden;
 - h. ambtenaren in diplomatieke dienst van de Republiek Suriname;
 - i. leden van raden van toezicht en raden van commissarissen;
 - j. wapendragers van geüniformeerde korpsen dienende in een bij staatsbesluit nader te bepalen functie/rang;
 - k. alle ambtenaren werkzaam bij de Belastingdienst;
 - l. alle ambtenaren werkzaam bij de Geologische Mijnbouwkundige Dienst, Dienst der Grondinspectie en beëdigde Staatslandmeters.
2. De in lid 1 genoemde publieke functionarissen worden, zoals vastgesteld in Bijlage I, in verschillende groepen ingedeeld op basis van het gewicht van hun functies, hun invloedrijke posities en de uitvoeringscapaciteit van de Commissie, waarbij voor elke groep specifieke eisen worden gesteld met betrekking tot:
 - a. de volgorde en frequentie van indiening van de v.i.v.;

- b. de wijze van invullen van de v.i.v.;
 - c. de opgave van het inkomen, de bezittingen en de schulden;
 - d. de in artikel 13 en 14 bedoelde, verificatie respectievelijk publicatie.
3. Bij staatsbesluit kunnen, gehoord de Commissie en De Nationale Assemblée, andere specifieke categorieën publieke functionarissen in en vanaf een bepaalde functie/rang verplicht worden de v.i.v. in te dienen.
 4. Het in lid 3 bedoelde staatsbesluit wordt vastgesteld nadat de Commissie het in artikel 26 lid 1 bedoeld evaluatieverslag aan de Regering en De Nationale Assemblée heeft doen toekomen.

V.i.v. formulier en drempelbedrag

Artikel 10

1. De v.i.v. wordt op een bij staatsbesluit vast te stellen standaardformulier ingevuld naar gelang van de waarde van het vermogen van de publieke functionaris.
2. Indien het vermogen:
 - a. kleiner is dan het drempelbedrag van USD. 1.500.000,- (Een miljoen vijfhonderdduizend Amerikaanse dollars) of de tegenwaarde daarvan in Surinaamse dollars, omgerekend tegen de geldende dagkoers van de Centrale Bank van Suriname, volstaat de verklaringsplichtige publieke functionaris met het in de v.i.v. vermelden van de totale waarde van het inkomen, de bezittingen (roerende en onroerende goederen), de schulden en het verschil tussen de bezittingen en de schulden;
 - b. gelijk is aan of groter is dan het drempelbedrag genoemd onder a, dan vult de verklaringsplichtige publieke functionaris de v.i.v. volledig in.
3. Verklaringsplichtige publieke functionarissen uit Groep 1 in Bijlage I vullen, ongeacht de waarde van hun vermogen, de v.i.v. volledig in.
4. Het standaardformulier bevat de opgave van het actueel inkomen, de actuele bezittingen en de actuele schulden van de verklaringsplichtige publieke functionaris.

Op te geven vermogen

Artikel 11

1. Het vermogen van de verklaringsplichtige publieke functionaris is het saldo van de actuele bezittingen minus de actuele schulden.

2. De op te geven bezittingen omvatten onder meer:
 - a. tegoeden op binnen- en buitenlandse rekeningen;
 - b. onroerende goederen in binnen- en buitenland;
 - c. roerende goederen, waaronder edelmetalen en sieraden met een waarde gelijk aan of groter dan een bedrag van USD 10.000, (tienduizend Amerikaanse dollars) of de tegenwaarde daarvan in Surinaams dollars, omgerekend tegen de geldende dagkoers van de Centrale Bank van Suriname;
 - d. giften en geschenken met een waarde gelijk aan of groter dan een bedrag van USD 5.000, (vijfduizend Amerikaanse dollars) of de tegenwaarde daarvan in SRD, omgerekend tegen de geldende dagkoers van de Centrale Bank van Suriname;
 - e. alle belangen waarbij de verklaringplichtige publieke functionaris de uiteindelijke belanghebbende is ongeacht of deze op naam van een ander natuurlijke persoon of rechtspersoon staan.
3. De op te geven schulden omvatten persoonlijke schulden en schulden van ondernemingen, waarin de verklaringplichtige publieke functionaris of zijn gezinsleden een significant belang heeft.

Aanvangsdatum indiening v.i.v.

Artikel 12

1. De Minister bepaalt bij beschikking de aanvangsdatum voor de indiening van de v.i.v.; deze aanvangsdatum geldt als beginpunt voor de eerste indiening per groep vastgesteld in Bijlage I van deze wet.
2. Na de indiening van de v.i.v. bij de Commissie verkrijgt de publieke functionaris daarvan een validatiebewijs, waarvan het model wordt vastgesteld bij staatsbesluit.
3. De verklaringplichtige publieke functionaris vallende onder Groep 1 van Bijlage I dient de v.i.v. in:
 - a. voor het eerst, tussen minimaal 3 (drie) en maximaal 6 (zes) maanden na de door de Minister bij beschikking bepaalde aanvangsdatum, indien de verklaringplichtige publieke functionaris reeds vóór die datum is aangesteld, benoemd of aangewezen;
 - b. voor het eerst binnen 3 (drie) maanden na de datum van aanstelling, benoeming of aanwijzing indien die aanstelling, benoeming of aanwijzing van de verklaringplichtige publieke functionaris ingaat op een latere datum dan de door de Minister bij beschikking bepaalde aanvangsdatum;
 - c. en vervolgens tweejaarlijks gedurende zijn ambtstermijn.
4. De verklaringplichtige publieke functionaris vallende onder de Groepen 2 tot en met 7 van Bijlage I dient de v.i.v.:
 - a. voor het eerst tussen minimaal 3 (drie) en maximaal 6 (zes) maanden, in de volgorde zoals aangegeven in Bijlage I, indien de verklaringplichtige publieke functionaris reeds vóór de door de Minister bepaalde aanvangsdatum is aangesteld, benoemd of aangewezen;

- b. voor het eerst binnen 3 (drie) maanden na de datum van aanstelling, benoeming of aanwijzing indien die aanstelling, benoeming of aanwijzing van de verklaringsplichtige publieke functionaris ingaat op een latere datum dan de door de Minister bij beschikking bepaalde aanvangsdatum;
 - c. en vervolgens op de frequentie zoals aangegeven in Bijlage I.
- 5. De groepen vastgesteld in Bijlage I, dienen ook een v.i.v. in:
 - a. binnen 3 (drie) maanden na gebleken wijziging van hun totaal inkomen of vermogen met ten minste 30 % (dertig procent) sedert de laatst ingediende verklaring;
 - b. binnen 3 (drie) maanden na de datum waarop de verklaringsplichtige publieke functionaris de functie niet meer bekleedt.
- 6. De samenstelling van de groepen 4, 5 en 6 in Bijlage I en de lijst van staatsinstellingen kan bij staatsbesluit gewijzigd worden.

Verificatie opgegeven inkomen en vermogen

Artikel 13

- 1. Uiterlijk 12 (twaalf) maanden nadat het validatiebewijs van de ingediende v.i.v. is afgegeven, doet de Commissie de verificatie van het opgegeven inkomen en vermogen van de groepen aangegeven in Bijlage I als volgt:
 - a. Groep 1:
 - ongeacht het verschil in waarde tussen de opgegeven bezittingen en schulden, van alle onderdelen van elke ingediende v.i.v.;
 - b. Groepen 2 tot en met 7:
 - van elke ingediende v.i.v. , met een vermogen dat kleiner is dan het bedrag van USD. 1.500.000,- (Een miljoen vijfhonderdduizend Amerikaanse dollars) of de tegenwaarde daarvan in Surinaamse dollars, omgerekend tegen de geldende dagkoers van de Centrale Bank van Suriname,-, geen verificatie dan op grond van een ingekomen melding of rapport uit het maatschappelijk middenveld;
 - van elke ingediende v.i.v. met een vermogen gelijk aan of groter dan het bedrag van USD. 1.500.000,- (Een miljoen vijfhonderdduizend Amerikaanse dollars) of de tegenwaarde daarvan in Surinaamse dollars, omgerekend tegen de geldende dagkoers van de Centrale Bank van Suriname, van alle onderdelen;

- c. De Commissie maakt, in het kader van de verificatie van de ingediende v.i.v., schriftelijke werkafspraken over de samenwerking en informatie-wisseling met publieke diensten en particuliere instellingen.
- d. De controle van gegevens kan afhankelijk van de technologische mogelijkheden handmatig danwel digitaal door de Commissie worden gedaan, met inachtneming van de wettelijke regels terzake.
- e. De publieke diensten en particuliere instellingen genoemd onder c die gehouden zijn de voor de verificatie nodige informatie te verschaffen aan de Commissie, kunnen onder meer zijn:
 - het Centraal Bureau Mechanische Administratie;
 - het Pensioenfonds Suriname;
 - de afdelingen belast met personeelsaangelegenheden of Human Resource Management en de pensioenfondsen van staatsinstellingen;
 - het Algemeen Pensioenfonds;
 - de bankinstellingen in binnen- en buitenland;
 - het Management Instituut voor Grondregistratie en Land Informatie Systeem;
 - de afdeling Verkeerstechnische Dienst van het Korps Politie Suriname;
 - de Belastingdienst Suriname;
 - de Financial Intelligence Unit;
 - de Maritieme Autoriteit Suriname;
 - Civil Aviation Safety Authority Suriname;
 - Kamer van Koophandel en Fabrieken.

Publicatie gegevens v.i.v.

Artikel 14

1. De Commissie publiceert onverwijld van de gevalideerde en geverifieerde v.i.v.:
 - a. het aan de publieke functionaris afgegeven validatiebewijs;

- b. een samenvatting van de ingediende v.i.v. zoals vastgesteld in Bijlage II Publicatieformulier onder A en B);

in het Advertentieblad van de Republiek Suriname en op haar website.

3. Het Publicatieformulier onder A is bestemd voor:
 - a. publicatie van de samenvatting van gegevens uit de ingediende v.i.v. ongeacht de waarde van het vermogen;
 - b. publicatie van de samenvatting van gegevens uit de ingediende v.i.v. van de Groepen 2 tot en met 7 met een vermogen gelijk aan of groter dan de tegenwaarde in SRD van het drempelbedrag.
4. Het Publicatieformulier onder B wordt gebruikt voor de Groepen 2 tot en met 7 met een vermogen kleiner dan de tegenwaarde in SRD van het drempelbedrag.

Het register

Artikel 15

1. De Commissie houdt een register bij van de op grond van artikel 9 lid 1 bij hem ingediende v.i.v. ; de Procureur- Generaal heeft inzage in het register.
2. Op grond van het bepaalde in artikel 21 lid 1 kan de v.i.v. door de Procureur-Generaal worden opgevraagd bij de Commissie en kunnen door hem gegevens worden verkregen uit de bedoelde v.i.v., in het geval dat tegen de betrokken publieke functionaris een opsporingsonderzoek of de vervolging is ingesteld, dan wel indien de gedraging van de publieke functionaris deel uitmaakt van de opsporing of vervolging van een strafbaar feit en ter zake van dat feit een opsporingsonderzoek of een vervolging gaande is.
3. Bij of krachtens staatsbesluit worden regels vastgesteld betreffende de inrichting van het in lid 1 bedoelde register.

Geheimhoudingsplicht

Artikel 16

Het is degene die uit hoofde van de toepassing van deze wet of van de krachtens deze wet uitgevaardigde regelingen of genomen besluiten enige taak vervult, verboden om van gegevens of inlichtingen, die op grond van deze wet zijn verstrekt of ontvangen, verder of anders gebruik te maken, daaraan verder of anders bekendheid te geven, dan voor de uitoefening van zijn taak of door deze wet geëist.

Maatregel

Artikel 17

De Commissie publiceert na de verificatie, de namen van de verklaringsplichtige publieke functionarissen, zoals genoemd in artikel 9 lid 1:

- a. in wiens verklaring onvolkomenheden geconstateerd worden;
- b. die de verklaring niet of niet tijdig hebben ingediend.

Handelingen in strijd met wettelijke voorschriften

Artikel 18

1. Het is de publieke functionaris in de uitoefening van zijn functie verboden om handelingen te verrichten, te adviseren, en besluiten te nemen, waarbij door hem wordt gehandeld in strijd met de ter zake geldende wettelijke voorschriften, voorwaarden of procedures, om voor zichzelf of een ander enig onrechtmatig voordeel te verkrijgen en/of waarbij aan de Staat of een staatsinstelling opzettelijk enig financieel nadeel wordt toegebracht of financieel nadelige voorwaarden worden bedongen.

Het bepaalde in de eerste volzin betreft onder meer handelingen en besluiten met betrekking tot:

- a. het aangaan van overeenkomsten ten behoeve of ten laste van de Staat of een staatsinstelling;
 - b. de voorbereiding van de uitgifte, dan wel de uitgifte van domeingrond door de bevoegde diensten van het ministerie belast met het grondbeleid;
 - c. de verlening van vergunning, concessie of enig ander recht;
 - d. de verstrekking van de sociale voorzieningen en sociale zekerheden.
2. Bij het aangaan van overeenkomsten ten behoeve of ten laste van de Staat of een staatsinstelling en bij het verlenen van enig recht, neemt de bevoegde publieke functionaris de vereiste maatregelen om belangenconflicten tijdens de procedure te voorkomen en een transparante procedure en gelijke behandeling van partijen te waarborgen.
 3. Onder belangenconflict als bedoeld in lid 2 wordt verstaan, het geval dat de bevoegde publieke functionaris, direct of indirect, financiële, economische of andere persoonlijke belangen heeft bij de procedure of de uitkomst daarvan, die geacht kunnen worden in strijd te zijn met zijn onpartijdigheid of onafhankelijkheid.
De publieke functionaris neemt hierbij in acht de door het bevoegde gezag vastgestelde, openbaar bekendgemaakte en voor hem geldende integriteitscode als bedoeld in artikel 4 lid 1 onder e.
 4. Door de publieke functionaris wordt een door hem gemotiveerde en ondertekende verklaring van geen belangenconflict toegevoegd aan het besluit of de overeenkomst, om aan te geven dat er niet in strijd met de onpartijdigheid of onafhankelijkheid is gehandeld. De verklaring wordt door het bevoegd gezag voor de publieke functionaris geverifieerd en als zodanig gekenmerkt.

5. Wanneer tussen de bevoegde publieke functionaris en degene aan wie enig recht is verleend of met wie een overeenkomst is aangegaan enig aantoonbaar verband c.q. relatie bestaat, wordt, door de publieke functionaris een door hem ondertekende verklaring van geen participatie in de besluitvorming toegevoegd aan het besluit of de overeenkomst, om de onafhankelijkheid en objectiviteit van de besluitvorming en de afwezigheid van enig (schijn van) bevoordeling te waarborgen. De verklaring wordt door het bevoegd gezag voor de publieke functionaris geverifieerd en als zodanig gekenmerkt.
6. De standaardverklaring van geen belangenconflict en van geen participatie in de besluitvorming worden vastgesteld bij staatsbesluit.
7. Onverminderd het bepaalde in dit artikel, zijn besluiten en rechten die in strijd met de wettelijke voorschriften zijn genomen casu quo verleend en waarbij het overheidsorgaan niet kan aantonen dat deze in het concrete geval wel zijn nageleefd, van rechtswege nietig.

Beslaglegging op vermogens

Artikel 19

Onverminderd het bepaalde in het Wetboek van Strafvordering en het Wetboek van Strafrecht, kan de Procureur-Generaal, in geval van een strafbaar feit betreffende enige vorm van corruptie en indien er redelijke gronden bestaan tot de oplegging van verbeurdverklaring of van de maatregel van ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel of in geval van een vordering tot teruggave als bedoeld in artikel 20, ten aanzien van de betrokkene onmiddellijk beslag doen leggen op zijn vermogen of vermogens bestanddelen.

Terugvordering van onrechtmatig verkregen middelen

Artikel 20

1. Onverminderd het bepaalde in de artikelen 50 en 54e van het Wetboek van Strafrecht kan, op vordering van het Openbaar Ministerie bij de rechterlijke uitspraak waarbij iemand wegens een strafbaar feit betreffende enige vorm van corruptie is veroordeeld, van hem worden gevorderd tot teruggave aan de Staat van hetgeen hij wederrechtelijk heeft verkregen of toegeëigend, of kan aan hem de verplichting worden opgelegd tot betaling aan de Staat van een som geld van ten hoogste het wederrechtelijk verkregen of het toegeëigend bedrag of ten hoogste het bedrag van de schade of het nadeel door het strafbare feit.
2. De in lid 1 bedoelde maatregel kan door de rechter worden opgelegd ter zake van een strafbaar feit als bedoeld in deze wet of enig andere wettelijke regeling, waarbij door de veroordeelde onrechtmatig voordeel is verkregen of aan de Staat of een staatsinstelling middellijk of onmiddellijk enig schade of nadeel is toegebracht.

3. Het bepaalde in de artikelen 41c en 54e leden 4 en 5 van het Wetboek van Strafrecht is van overeenkomstige toepassing.

Opsporings- en strafbepalingen

Artikel 21

1. In het kader van de opsporing van strafbare feiten, is de Procureur-Generaal bevoegd informatie over het inkomen en vermogen van een publieke functionaris op te vorderen bij de Commissie, overeenkomstig het bepaalde in artikel 15 lid 2.
2. Binnen 6 (zes) maanden na de aanvang van haar werkzaamheden maakt de Commissie werkafspraken over de samenwerking en informatie-uitwisseling met de Procureur-Generaal ter bevordering van de onderlinge coördinatie.

Artikel 22

1. De publieke functionaris die opzettelijk niet voldoet aan de verplichtingen op grond van artikel 9, leden 1 en 2 en artikel 12 leden 3, 4 en 5 wordt gestraft met een gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren en een geldboete van de derde categorie.
2. Opzettelijke overtreding van het bepaalde in de artikelen 7 en 16 wordt gestraft met een gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren en een geldboete van de vierde categorie.
3. Opzettelijke overtreding van het bepaalde in artikel 18 leden 1, 2 en 3, wordt gestraft met een gevangenisstraf van ten hoogste acht jaren en een geldboete van de vijfde categorie.
4. Niet-opzettelijke overtreding van het bepaalde in de artikelen 7 en 16 wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste één jaar en een geldboete van de derde categorie, hetzij met één van beide straffen.
5. Niet-opzettelijke overtreding van het bepaalde in artikel 18 leden 1, 2 en 3, wordt gestraft met een gevangenisstraf van ten hoogste drie jaren en een geldboete van de vierde categorie, hetzij met één van beide straffen.
6. Overtreding van het bepaalde in de artikelen 4 leden 3 en 4, 8 leden 1, 2 en 3 en artikel 18 leden 4 en 5, alsmede overtreding van de overige bij of krachtens deze wet gegeven voorschriften of verplichtingen, wordt gestraft met een geldboete van de eerste categorie.

Artikel 23

1. De in artikel 22 leden, 1, 2 en 3 strafbaar gestelde feiten zijn misdrijven.
2. De in artikel 22 leden, 4, 5 en 6 strafbaar gestelde feiten zijn overtredingen.

Artikel 24

Onverminderd de bepalingen van deze wet, waarin een staatsbesluit is voorgeschreven, kunnen omtrent de uitvoering van het bepaalde in deze wet nadere regels bij of krachtens staatsbesluit worden vastgesteld.

Wijziging Wetboek van Strafrecht en het Decreet Uitgifte Domeingrond

Artikel 25

1. In het Wetboek van Strafrecht (G.B. 1911 no. 1, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B.-2015 no. 44) worden de volgende wijzigingen aangebracht:

A. De artikelen 421 en 421a komen te luiden:

Misdrijf door een lid van de Regering

Artikel 421

Met gevangenisstraf van ten hoogste drie jaren en geldboete van de vierde categorie, hetzij met één van beide straffen, wordt gestraft een lid van de Regering die:

- 1°. zijn ondertekening of medeondertekening of paraaf verleent aan resoluties of beschikkingen, of enig ander bestuursbesluit in de wetenschap dat daarmee een wettelijk voorgeschreven procedure wordt overtreden of een wettelijk verbod wordt geschonden;
- 2°. uitvoering geeft aan resoluties of beschikkingen of enig ander bestuursbesluit, in de wetenschap dat deze niet van de vereiste (mede)ondertekening of paraaf is voorzien;
- 3°. die besluiten neemt of bevelen geeft of bestaande besluiten of bevelen handhaaft in de wetenschap dat daardoor een bepaling van de onder 1° bedoelde wettelijke regelingen wordt geschonden;
- 4°. opzettelijk en wederrechtelijk nalaat uitvoering te geven aan een of meer van de onder 1° bedoelde bepalingen, voor zover die uitvoering wegens de aard van de aangelegenheid tot zijn verantwoordelijkheid behoort of hem uitdrukkelijk is opgedragen.

Artikel 421a

Een lid van de Regering, aan wiens grove schuld te wijten is dat de in artikel 421 omschreven uitvoering wordt nagelaten, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar en een geldboete van de derde categorie, hetzij met één van beide straffen.

B. In de artikelen 426 lid 3 en 427 lid 3 wordt het woord "minister" gewijzigd in: lid van de Regering.

2. In het Decreet Uitgifte Domeingrond (S.B. 1982 no.11, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2003 no. 7) worden de volgende wijzigingen aangebracht:

A. Artikel 1 wordt gewijzigd als volgt:

- (1). onderdeel II sub 3 komt te luiden:

3. De Minister maakt regelmatig via openbare bekendmaking bekend de gebieden waar domeingrond beschikbaar is voor toewijzing, zulks in het kader van een door de Minister vastgestelde beleidsnota waarin onder meer zijn opgenomen de criteria van het grond uitgifte beleid.

De bekendmaking vindt plaats door voor een ieder duidelijk waarneembare aanplakking op het Domeinkantoor, het Districts- Commissariaat en de bestuurspost waar de gebieden zijn gelegen en in ten minste twee dagbladen. Daarnaast vindt de bekendmaking plaats langs de elektronische weg van overheidswege en ten minste twee elektronische media. De bekendmaking vermeldt de locatie(s) waar bedoelde informatie ter inzage is gelegd en door belanghebbenden gedurende zes weken kan worden ingezien.

(2). Onderdeel II sub 4 komt te luiden:

a. Alle aanvragen van domeingrond worden bekendgemaakt door voor een ieder duidelijk waarneembare aanplakking op het Domeinkantoor, het Districts-Commissariaat en de bestuurspost waar de grond is gelegen en in ten minste twee dagbladen. Daarnaast vindt de bekendmaking plaats langs elektronische weg van overheidswege en ten minste twee elektronische media.

De bekendmaking vermeldt de locatie(s) waar de aanvraag ter inzage is gelegd en door belanghebbenden kan worden ingezien.

b. Belanghebbenden kunnen bij het bestuursorgaan schriftelijk of mondeling hun zienswijzen over de aanvraag naar voren brengen. De termijn voor het naar voren brengen van zienswijzen bedraagt zes weken en vangt aan met ingang van de dag waarop de aanvraag ter inzage is gelegd.

Het bestuursorgaan stelt de aanvrager zo nodig in de gelegenheid te reageren op de ingediende zienswijzen.

c. Indien zienswijzen naar voren zijn gebracht beoordeelt het bestuursorgaan de zienswijzen zo spoedig mogelijk schriftelijk, en uiterlijk binnen drie maanden na de ontvangstdatum van de aanvraag van domeingrond. Indien geen zienswijzen zijn ingediend, wordt de behandeling van de aanvraag voortgezet nadat de termijn voor het indienen van zienswijzen is verstreken.

B. Artikel 7 lid 2 komt te luiden:

2. De aanvraag wordt bekendgemaakt overeenkomstig het bepaalde in artikel 1 onder II sub 4:

C. Aan artikel 8 wordt, onder nummering van de bestaande tekst tot lid 2, een nieuw lid 1 toegevoegd luidende:

1. De Dienst Grondinspectie brengt schriftelijk rapport uit aan de Minister over de grondrechtelijke en feitelijke status van de aangevraagde domeingrond, met vermelding van de onderzochte gegevens in de openbare registers en overzichtskaart(en) bij het MI-GLIS en de Dienst der Domeinen en van het onderzoek ter plaatse.

Indien de vereiste overzichtskaart ontbreekt, onduidelijk is, of anderszins niet kan worden uitgesloten dat de aangevraagde domeingrond al eerder geheel of gedeeltelijk is uitgegeven, dient dit uitdrukkelijk te worden vermeld in het rapport. In dat geval kan de

Minister de aanvraag aanhouden en de Dienst Grondinspectie verzoeken om nader onderzoek te verrichten naar mogelijk dubbele gronduitgifte en aan hem binnen een te bepalen termijn daarover te rapporteren.

D. Aan artikel 9 wordt een nieuw lid 4 toegevoegd, luidende:

4. Gedurende de termijn als bedoeld in lid 2 en zolang de aan de aanvrager in afschrift verstrekte bereidverklaring door hem niet is aanvaard, mogen ter voorkoming van dubbele gronduitgifte ten aanzien van de aangevraagde domeingrond geen andere aanvragen in behandeling worden genomen of ter zake toewijzingsbeschikkingen worden genomen.

E. Artikel 10 komt te luiden:

- a. Voldoet de aanvrager aan de in artikel 9 gestelde verplichtingen, dan willicht de Minister bij beschikking de aanvraag in, waarvan aan de aanvrager en degene die een zienswijze heeft ingediend een afschrift of fotokopie wordt toegezonden.
- b. Elke toewijzingsbeschikking van domeingrond wordt bekendgemaakt door voor een ieder kenbare aanplakking op het Domeinkantoor, het Districts-Commissariaat en de bestuurspost waar de grond is gelegen en in ten minste twee dagbladen. Daarnaast vindt de bekendmaking plaats langs de elektronische weg van overheidswege en tenminste twee elektronische media.

F. Aan artikel 11 wordt een nieuw lid 3 toegevoegd, luidende:

3. Gedurende de termijn als bedoeld in lid 1 en zolang de overschrijving in de daarvoor bestemde openbare registers ten Hypotheek kantore niet heeft plaatsgevonden, mogen ter voorkoming van dubbele gronduitgifte ten aanzien van bedoelde domeingrond geen andere aanvragen in behandeling worden genomen of ter zake toewijzingsbeschikkingen worden genomen.

Evaluatieverslagen

Artikel 26

1. Uiterlijk binnen twee jaar na de datum van aanvang van haar formele taken en bevoegdheden doet de Commissie aan De Nationale Assemblée en aan de Regering toekomen een evaluatieverslag van de wijze waarop de bepalingen in deze wet zijn toegepast.
2. De Minister evalueert de Commissie op hun functioneren, uiterlijk twee jaar na de benoeming van elke nieuwe samenstelling van de Commissie en doet hiervan verslag aan De Nationale Assemblée en de Regering.

Artikel II

Overgangsbepaling Artikel 27

De uitvoeringsbesluiten als bedoeld in de artikelen 9 lid 1, 2 lid 11 en 4 lid 6 van de Anti-corruptiewet (2017 no. 85) respectievelijk het Besluit Verklaring van Inkomen en Vermogen en Register Ontvangstbewijzen (S.B.2023 no.127), het Besluit Rechtspositie Arbeidsvoorwaarden Huishoudelijk Reglement Anti-corruptie Commissie (S.B. 2024 no. 77) en het Besluit Instelling Bureau Anti-corruptie Commissie (S.B. 2024 no. 89) blijven van kracht, totdat die bij staatsbesluit zijn gewijzigd.

Artikel 28

1. Deze wet wordt aangehaald als: Corruptie Preventie Wet.
2. Zij wordt in het Staatsblad van de Republiek Suriname afgekondigd.
3. Zij treedt in werking met ingang van de dag volgende op die van haar afkondiging.
4. De Minister van Justitie en Politie is belast met de uitvoering van deze wet.

Gegeven te Paramaribo, de

CHANDRIKAPERSAD SANTOKHI

**WET van,
houdende wijziging van de
Anti-corruptiewet (S.B. 2017
no. 85)**

MEMORIE VAN TOELICHTING

Algemeen

I. Inleiding

In de strijd tegen corruptie heeft Suriname zich verbonden aan verschillende internationale verdragen die het bevorderen van transparantie, integriteit en verantwoording in het openbaar bestuur beogen. In 2017 heeft Suriname de Anti-Corruptiewet aangenomen ter implementatie van de Inter-Amerikaanse Conventie tegen Corruptie van de Organisatie van Amerikaanse Staten (IACAC), welke door Suriname op 27 maart 2002 werd geratificeerd. Deze wetgeving markeert een essentiële normatieve ontwikkeling binnen de nationale rechtsorde ter bevordering van integriteit en ter voorkoming van corruptie binnen de publieke sector.

Op 18 november 2021 is Suriname ook toegetreden tot het Verdrag van de Verenigde Naties (UNCAC) tegen corruptie, na ratificatie door de President op 23 juli 2021 (S.B. 2021 no.98). Dit Verdrag verschilt in menig opzicht van de Inter-Amerikaanse Anti-Corruptie Conventie.

II. Doel en Noodzaak van de Wijziging

De UNCAC biedt een uitgebreid en universeel kader voor corruptiebestrijding en vereist van de lidstaten dat zij hun nationale wetgeving in overeenstemming brengen met de bepalingen van de Conventie. De ratificatie van de UNCAC verplicht Suriname om haar wet- en regelgeving te herzien en aan te passen om te voldoen aan de internationale standaarden en verplichtingen die door deze Conventie worden opgelegd. In het door Suriname opgestelde Herstelplan is dit voor specifieke onderwerpen anti-corruptie betreffende, ook als te realiseren regeringsbeleid opgenomen op pagina 101.

De onderhavige ontwerp-wet is derhalve noodzakelijk om de wetgeving van Suriname in lijn te brengen met bepaalde artikelen van de UNCAC. Deze wijzigingen zullen niet alleen de bestaande wet versterken, maar ook voor Suriname nieuwe mechanismen en procedures introduceren die essentieel zijn voor een effectieve corruptie-preventie.

Een mechanisme dat inmiddels in de best practices rond de UNCAC is ontwikkeld, is de publicatie van de inhoud van de verklaring van inkomen en vermogen in het kader van de transparantie naar het publiek toe. Een verwijzing naar de openbaarmaking van deze informatie in het Verdrag is af te leiden uit artikel 10 onder c en de plicht voor publieke functionarissen om hun inkomen en vermogen aan te geven is neergelegd in artikel 8 lid 5 van de UNCAC. Voor de lidstaat is het regelen van deze verplichting in hun nationale regelgeving een inspanning die het moet verrichten.

Over het algemeen staat overal ter wereld het publiek wantrouwig tegenover hoge publieke functionarissen ten aanzien van hoe zij in functie, hun inkomen en vermogen vergaren. Het invullen van de verklaring van inkomen en vermogen geeft de bereidheid van de publieke functionaris aan om die transparantie te geven over zijn inkomen en vermogen. Het recht op privacy van de publieke functionaris en veiligheidsoverwegingen brengen bij publicatie van informatie uit de v.i.v. mee, dat volstaan wordt met de totale waarde van diens vermogen aan te geven. Privé-informatie als persoonsgegevens, bankrekeningnummers, locatie van onroerend goed etc. worden niet prijsgegeven aan het publiek. Echter dient deze informatie wel opgegeven te worden in de verklaring, voor de verificatie van de gevraagde gegevens. Bovendien vloeit uit artikel III, lid 4 van de Inter-Amerikaanse Anti-Corruptie Conventie (IACAC) het streven voort om systemen te creëren waarin de informatie over publieke functionarissen openbaar wordt gemaakt. Dit systeem is nog niet opgenomen in onze nationale wetgeving.

III. Doelstellingen van de Wijziging

De belangrijkste doelstellingen van de voorgestelde wijziging zijn:

Harmonisatie van de nationale anti-corruptie wetgeving met UNCAC en IACAC door aanpassing van de nationale anti-corruptiewetgeving op het stuk van vooral preventieve maatregelen.

IV. Belangrijkste Wijzigingen in de Wetgeving

De voorgestelde wijzigingen omvatten onder andere:

1. uitbreiding van de definities in verband met additionele taken en bevoegdheden van de Commissie;
2. naamswijziging Commissie;
3. uitbreiding van de taken/bevoegdheden van de Commissie met validatie, verificatie en publicatie van VIV;
4. gefaseerde uitvoering van de indiening van de v.i.v;
5. hantering van drempelbedragen voor de opgave van vermogensbestanddelen;
6. wijziging van de strafmaat in de lex specialis strafbepalingen.

Deze voorgestelde wijzigingen van de Anti-Corruptiewet 2017 zijn nodig om Suriname in staat te stellen haar verplichtingen onder de UNCAC en de IACAC na te komen en de nationale corruptiebestrijding te versterken. Door de nationale wetgeving te harmoniseren met internationale standaarden, zet Suriname een belangrijke stap richting een transparanter, efficiënter en rechtvaardiger bestuursstelsel. Het is van cruciaal belang dat deze wijzigingen worden aangenomen en geïmplementeerd om de strijd tegen corruptie in Suriname te intensiveren en de integriteit van publieke instellingen te waarborgen. Echter is rekening gehouden met de geuite reserves van de doelgroep tegen de introductie van het nieuwe preventie-instrument van het invullen van de v.i.v. Een stapsgewijze invoering lijkt nuttig teneinde het broodnodige draagvlak te creëren. Gelet ook op de beperkte verwerkingscapaciteit van de Commissie is het aanbevolen om eerst met de in de money-laundering regelgeving als Politically Exposed Persons gekwalificeerde, hoogste categorie van publieke functionarissen te beginnen. De fasering van de uitvoering is daarom uitgewerkt in een aparte bijlage.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

In artikel 1 zijn in verband met de nieuwe taken van de Commissie 4 nieuwe definities toegevoegd onder h, i, j en k.

Aangezien er in de wet verschillende verklaringen (verklaring van inkomen en vermogen, verklaring van geen belangenconflict, verklaring van geen belangenverstrengeling) behandeld worden is thans specifiek aangegeven dat de verklaring van inkomen en vermogen wordt gedefinieerd onder de afkorting v.i.v. in artikel 1 onder h.

Conform de gewijzigde procedure rond de v.i.v. in artikel 9, zijn de nieuwe begrippen validatiebewijs en verificatie ook omschreven.

Het valideren van de v.i.v. omvat een eerste screening op de formele vereisten nl. een tijdig, volledig ingevuld, ondertekend formulier, zoals bij staatsbesluit vastgesteld. De verklaringsplichtige ontvangt een bewijs van deze vaststelling van het voldaan hebben aan de genoemde vereisten.

Vervolgens dient de Commissie de inhoudelijke screening te doen van de ingediende, geldige v.i.v. en wel op de juistheid van de opgegeven informatie. Dit geschiedt via controle van de informatie bij de relevante overheidsdiensten en particuliere instellingen in binnen- en waar mogelijk in het buitenland zoals bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken, het MI- Glis Suriname, het KPS, de Belastingen en bankinstellingen.

Als sluitstuk van de indiening van de v.i.v. zal de publicatie plaats vinden van in Bijlage II aangegeven delen van de gevalideerde en geverifieerde v.i.v. Met de balans tussen het recht op privacy van de publieke functionaris en de toepassing van het preventie-instrument transparantie voor ogen, zal enkel de publicatie van geselecteerde delen van de v.i.v. plaatsvinden en wel via de kanalen van de overheid zoals door plaatsing in het Advertentieblad van de Republiek Suriname (A.B.) en op de website van de Commissie Alleen noodzakelijke informatie wordt openbaar gemaakt en gevoelige gegevens worden afgeschermd

In onderdeel o van dit artikel wordt op grond van de best practices en de model-wet met betrekking tot de v.i.v., een omschrijving van de gezinsleden van de verklaringsplichtige publieke functionaris gegeven, van wie, gelet de relevantie voor het geval, ook het inkomen, de bezittingen en de schulden al dan niet dienen te worden opgegeven. Zo zal het inkomen van een in huwelijkse gemeenschap gehuwde partner van een verklaringsplichtige ook bijdragen aan het vermogen dat gezamenlijk opgebouwd wordt. Dan is het wel relevant om het inkomen, de bezittingen en schulden van de huwelijkspartner ook op te geven. Zodoende kan worden aangetoond uit welke bronnen het opgebouwd vermogen afkomstig is.

Het is namelijk bekend dat corrupte publieke functionarissen hun vermogen verbergen onder de naam van hun familieleden, hun levenspartners en andere personen. Door ook openheid van zaken te geven over het inkomen en vermogen van deze groep van personen, bewijst de publieke functionaris zich niet schuldig te maken aan verhulling van vermogen.

Artikel 2

De onjuiste naam voor het nationaal orgaan voor de preventie van corruptie in Suriname wordt in artikel 2 lid 1 gecorrigeerd. Volgens ons constitutioneel recht is alleen het Openbaar Ministerie bevoegd tot repressie c.q. bestrijding van strafbare feiten (in casu corruptie) middels strafrechtelijke vervolging. De naam Anti-corruptie Commissie wekt de indruk dat de Commissie ook belast is met de bestrijding van corruptie. Thans is gekozen voor een naam die duidelijk de wettelijke hoofdtaak van de Commissie weergeeft nl. corruptiepreventie. Voorlopig blijft de Corruptie Preventie Commissie slechts de publieke sector overzien. Er is verder om reden van correcte wetssystematiek hier afgezien van het vermelden van slechts enkele van de sub-taken genoemd in artikel 4 van de wet.

In lid 2 is middels een gewijzigde formulering verder gepoogd om het zelfstandig functioneren van de Commissie te benadrukken, al blijft de Commissie voorlopig nog gefinancierd worden uit de begroting van het Ministerie van Justitie en Politie.

In nieuw lid 5 is gespecificeerd dat de openbare bekendmaking van de voordracht van kandidaat-leden van de Commissie in plaatselijke dagbladen plaatsvindt.

In nieuw lid 6 is de mogelijkheid van gegronde bezwaren tegen één of meerdere voorgedragen kandidaten bij de De Nationale Assemblée opgenomen, alsook de voorgeschreven reactie van de Minister daarop (andere voordrachten).

In nieuw lid 9 is nu duidelijk opgenomen dat de voorzitter, de plaatsvervangend voorzitter en overige leden van de Commissie naast hun lidmaatschap ook een functie mogen vervullen in de publieke of private sector, al dan niet tegen betaling, op voorwaarde dat deze functie-uitoefening geen gevaar vormt voor een objectieve vervulling van hun taken binnen de Commissie. Hiertoe is overgegaan zodat de personele invulling van de Commissie niet problematisch wordt, onder andere vanwege de strenge incompatibiliteitsregels in de leden 10, 11 en 12 van dit artikel.

Indien en zo gauw zij een functie buiten de Commissie vervullen dienen zij, zoals gebruikelijk, dat schriftelijk mee te delen aan het bevoegd gezag dat hen benoemd, de President van de Republiek. Hiermee is de tegenstrijdige aanwijzing van de Minister als de functionaris die bericht moet worden, in oud lid 6 onder a verwijderd, en is dit lid in overeenstemming gebracht met nieuw lid 15 onder e. Ook in nieuw lid 15 onder i, is het de President die in kennis wordt gesteld.

Artikel 3

In lid 1 is thans anticiperend op de ontwerp-wet Bescherming Privacy en Persoonsgegevens het begrip “persoonsgegevens” gebruikt in plaats van het oorspronkelijke “privacy gevoelige informatie”. Persoonsgegevens staan in dat ontwerp gedefinieerd als: alle informatie betreffende een geïdentificeerde of identificeerbare levende natuurlijke persoon.

In huidig artikel 3 is voorts lid 3 overgeheveld naar artikel 6 aangezien het inhoudelijk daar beter past. De Commissie dient n.l. over geconstateerde zwaktes en onvolkomenheden in de overheidsorganisatie na een preventief onderzoek, direct de Regering daarover op de hoogte te stellen. En artikel 6 regelt de procedure voor het verrichten van een preventief onderzoek.

Artikel 4

Om correct uitvoering te geven aan artikel 8 lid 5 van de UNCAC worden de taken van de Commissie in lid 1 aangevuld met het houden en het voeren van het beheer van het register van de ontvangen v.i.v. in h en in i worden het valideren, verifiëren en publiceren van v.i.v. als nieuwe taak van de Commissie opgenomen.

Aangezien het doen invullen van v.i.v. door publieke functionarissen en het publiceren van een samenvatting daaruit bij uitstek een preventie-instrument is, is het passender de bevoegdheid om de ingediende v.i.v. in ontvangst te nemen toe te bedelen aan de Commissie belast met de preventie van corruptie in plaats van aan de notaris.

In lid 2 onder c nieuw worden ook de bevoegdheden van de Commissie uitgebreid. De ontvangen, geldige meldingen zullen nu eerst aan een beoordeling onderworpen worden, waarbij de Commissie zal nagaan welke meldingen zij middels een preventieve aanpak zelf kan behandelen. De meldingen die corruptiedelicten opleveren zoals o.a. in het Wetboek van Strafrecht opgenomen, worden in complete vorm (met alle ontvangen informatie en documenten) ter verdere afhandeling aan de Procureur-Generaal aangeboden. De verdere afhandelingsprocedure blijft verder ongewijzigd. De Procureur-Generaal staat, blijkens rapportage, welwillend tegenover deze werkwijze. Zo zal het Openbaar Ministerie dan ook niet overspoeld worden met meldingen die niet kwalificeren als een strafbaar feit en waarmee de vervolgingsinstantie verder niets mee kan. Door de selectie van misstanden door de Commissie wordt ook bereikt dat alle gedane meldingen op de daarvoor aangewezen wijze door de daartoe wettelijk, bevoegde organen worden afgehandeld.

Hierbij is uit de eerdere ervaring van het voormalig Meldpunt Ongebruikelijke Transacties lering getrokken, die op een vergelijkbare wijze alle ongebruikelijke transacties doorgeleidt naar het Openbaar Ministerie. Een ongebruikelijke transactie hoeft door de definitie n.l. nog geen strafbaar feit op te leveren.

De bevoegdheid die aan de Commissie is verleend in oud lid 2 onder d om getuigen onder ede te horen wordt geschrapt, aangezien deze bevoegdheid in ons rechtssysteem doorgaans toekomt aan rechterlijke instanties. De aard van de Commissie is een andere. In plaats daarvan krijgt de Commissie de bevoegdheid om in het kader van het beginsel van hoor en wederhoor relevante personen de gelegenheid te geven hun kant van het verhaal te geven.

In nieuw lid 2 onder f wordt in samenhang met lid 1 onder b van dit artikel wel de bevoegdheid aan de Commissie gegeven om informatie in te winnen bij publieke functionarissen en andere, relevante personen, teneinde een volledig beeld van de situatie te verkrijgen. Zo krijgen alle betrokkenen de kans om hun kant van het verhaal te doen door middel van toepassing van het beginsel van hoor en wederhoor.

Het nieuw lid 7 regelt de uitsluiting van de aansprakelijkheid voor de leden van de Commissie en heeft tot doel de onafhankelijkheid en de integriteit van de leden van de Commissie te waarborgen door hen te vrijwaren van juridische aansprakelijkheid voor handelingen verricht in de uitoefening van hun officiële taken en bevoegdheden.

Dit lid moet strikt worden toegepast en geïnterpreteerd in overeenstemming met de principes van gerechtigheid, transparantie en verantwoordelijkheid. Het principe van geen aansprakelijkheid speelt een belangrijke rol in het ondersteunen van de effectiviteit en integriteit van de Commissie.

Door de gewijzigde nummering van de onderdelen zijn in de nieuwe leden de verwijzingen naar andere artikelonderdelen ook aangepast.

Artikel 5

In nieuw lid 5 wordt de mogelijkheid dat de melding niet naar de Procureur-Generaal hoeft te worden doorgeleid door de Commissie, nu verwerkt in de wetstekst.

Dit is het geval wanneer de Commissie d.m.v. haar preventieve taken en bevoegdheden de misstand zelf kan verhelpen. Indien de melding voldoet aan de bestanddelen van een strafbaar feit, vindt direct de doorgeleiding plaats naar de Procureur-Generaal. Zie artikel 4 lid 2 onder c.

In beide gevallen krijgt de melder een schriftelijke kennisgeving van de ondernomen actie door de Commissie.

In nieuw lid 6 worden de termijnen waarbinnen de melder, de Commissie en de Minister in een bezwaar- en beroepsprocedure dienen te handelen duidelijk uitgewerkt, waarbij steeds het beginpunt waarop termijnen beginnen te lopen is aangegeven.

Artikel 6

Dit artikel is grotendeels gewijzigd, met inachtneming van de gewijzigde bevoegdheid van de Commissie in artikel 4 lid 2 onder f. Er worden hier de basisaspecten van de procedure voor het vergaren van de noodzakelijke informatie door middel van het voeren van vraaggesprekken aangegeven. Deze betreffen het voeren van de vraaggesprekken met personen en instanties, in een besloten vergadering van de Commissie en het vastleggen van de aldus verkregen informatie in een door de voorzitter ondertekend verslag (leden 2 en 3).

De Commissie regelt verder zelf in haar huishoudelijk reglement de interne toe te passen regels tijdens deze procedure. Het is gebruikelijk dat de interne werkprocedures door het orgaan zelf worden opgesteld. De Minister en de rest van de Regering heeft via artikel 2 lid 17 nog altijd de mogelijkheid om nadere instructies te geven over het huishoudelijk reglement. Lid 4 legt de Commissie de plicht op om de Regering te informeren over belangrijke bevindingen uit een preventief onderzoek. Anderzijds heeft de Regering ook het recht daartoe een verzoek te doen.

Artikel 8

Uit de gemaakte evaluatie van welke strafbepalingen volgens het Verdrag van de Verenigde Naties tegen corruptie (UNCAC) nog in de nationale regelgeving dienen te worden verwerkt, is komen vast te staan dat een formele regeling van getuigenbescherming of bescherming van klokkenluiders ontbreekt. Er is wel sprake van een informele praktijk waarbij de rechter in voorkomende gevallen in de strafmaat rekening houdt met meewerkende verdachten, op een daartoe gericht verzoek door het Openbaar Ministerie. Om de wetgever te stimuleren om in dit hiaat te voorzien is er thans daaromtrent een bepaling opgenomen in nieuw lid 7 van dit artikel.

Artikel 9

De publicatie en verificatie van de verplichte verklaring van inkomen en vermogen (v.i.v.) is een sterk preventief wapen in de strijd tegen corruptie.

Teneinde de nationale wet in overeenstemming te brengen met de verdragen tegen corruptie is het nodig om onder andere artikel 9 van deze wet te wijzigen. Zo schrijft artikel 7 lid 4 van UNCAC voor, dat de lidstaat conform zijn nationaal rechtssysteem, die transparantie bevordering zal nastreven.

De voorgestelde wijziging van artikel 9 is ingegeven door de noodzaak om de transparantie van het handelen van publieke functionarissen en hun integriteit verder te helpen versterken. Een van de belangrijkste maatregelen ontwikkeld in het Verdrag van de Verenigde Naties tegen corruptie (UNCAC) om dit doel te bereiken, is het verplicht stellen van een verklaring van inkomen en vermogen voor publieke functionarissen (artikel 9 lid 1 onder e UNCAC). Deze maatregel helpt in de preventie van corruptie als wel in het waarborgen van publieke verantwoording door publieke functionarissen.

Publieke functionarissen bekleden posities van vertrouwen en macht, en hun financiële belangen kunnen hen in een kwetsbare positie brengen, waar corruptie op de loer ligt. De verplichte verklaring van inkomen en vermogen (v.i.v.) is bedoeld om mogelijke belangenverstrengeling, onrechtmatige verrijking, en andere vormen van corruptie te voorkomen. Door het systematisch registreren en controleren van financiële gegevens van publieke functionarissen wordt een belangrijke stap gezet naar meer transparantie en verantwoording. De wijziging beoogt de preventieve reikwijdte van deze Wet te verbreden en de verplichting tot het indienen van een financiële verklaring te verduidelijken, te structureren en te faseren.

Dit gebeurt door:

een duidelijke omschrijving van wie verplicht is een dergelijke verklaring in te dienen,

de frequentie van indiening aan te geven, alsmede

de validatie, verificatie en publicatie van de informatie in de v.i.v. op te nemen als taak van de Corruptie Preventie Commissie voorheen de Anticorruptie Commissie.

Aangezien de inhoud van de v.i.v. door de Procureur-Generaal potentieel gebruikt kan worden ten behoeve van een strafrechtelijk onderzoek of voor vervolging, is het van essentieel belang dat deze informatie inhoudelijk gecontroleerd is geworden op juistheid. De plicht voor lid-staten tot publicatie van de informatie uit de v.i.v. is terug te vinden in artikel 10 onder c van de UNCAC.

Ook in het kader van de betrokkenheid van de samenleving bij het voorkomen en bestrijden van corruptie is voorgeschreven dat het publiek daadwerkelijk toegang heeft tot informatie (artikel 13 lid 1 onder b UNCAC). Evenwel zijn er ook beperkingen aan de vrijheid om informatie te vergaren die in het recht voorzien moeten worden, zie hiervoor artikel 13 lid 1 onder d UNCAC. Het beschermen van de rechten of reputatie van anderen en het beschermen van de nationale veiligheid, openbare orde, de gezondheid of de zedelijkheid worden genoemd.

Lid 1 specificeert de categorieën publieke functionarissen die verplicht zijn een v.i.v. in te dienen. In lid 1 onder d is geprobeerd door een gewijzigde formulering te verduidelijken, wie binnen de staatsinstellingen viv-plichtig is. Net als bij de overige overheidsdiensten zijn ook bij de staatsinstellingen bedoeld de twee hoogste niveau's van leidinggevenden belast met kernbevoegdheden binnen hun organisatie. Uitzondering op deze regel is Groep 1, waar alle functionarissen van de genoemde organen verplicht zijn een v.i.v. in te dienen.

Om vermogensverhulling door het op naam van levensgezel of familieleden stellen van vermogensbestanddelen door de publieke functionaris te voorkomen is het nu ook verplicht om de vermogensbestanddelen van gezinsleden aan te geven. Evenwel zal in het belang van de privacy

van het minderjarig kind, afgezien worden van het openbaar maken van informatie die betrekking heeft op minderjarigen.

Onder j zijn leden van de gewapende machten thans vervangen door wapendragers van geuniformeerde korpsen in een nog te bepalen rang. Die omschrijving geeft beter de bedoelde groep van publieke functionarissen weer.

Voor de uniformiteit zal er bij staatsbesluit een gewijzigd standaardformulier voor de v.i.v. worden vastgesteld, waardoor het ook eenvoudiger wordt om de verklaringen te beoordelen en te vergelijken.

Het validatiebewijs creëert een administratieve zekerheid voor de functionaris dat de verklaring correct is ingediend en biedt ook bewijs van formeel voldaan hebben aan de wettelijke verplichting om een geldige v.i.v. in te dienen.

Gelet op de logistieke uitdagingen in de praktijk, is nu in de wet mogelijk gemaakt dat de Commissie afhankelijk van de stand van haar uitvoeringscapaciteit in fasen uitvoering geeft aan het in ontvangst nemen van de v.i.v. van de in Bijlage I van deze wet aangegeven groepen van functionarissen.

Na artikel 9 worden nieuwe artikelen 10 tot 14 ingevoerd.

Artikel 10

Dit artikel behandelt het standaard viv.formulier en het drempel-bedrag dat nu wordt geïntroduceerd op basis van de best practices rond 1ACAC. Het drempelbedrag is een middel om de opgaves van vermogen te prioriteren op de meest relevante. Het voorkomt dat de Commissie overspoeld zal raken door een groot aantal ingediende v.i.v. formulieren ineens voor verificatie. De Commissie heeft thans namelijk te kampen met beperkingen in haar uitvoeringscapaciteit.

Artikel 11

Aangezien lid 1 van dit artikel grotendeels al in artikel 9 lid 1 opgenomen was, is om onnodige herhaling te voorkomen, de omschrijving van wat de v.i.v. omvat, alleen in de definitie bepaling opgenomen (artikel 1 onder h). Lid 2 van artikel 10 is min of meer gehandhaafd. Er is voor de duidelijkheid aangegeven wat de vermogensbestanddelen zijn die in het v.i.v formulier opgegeven dienen te worden. Onder c is voor waardevolle roerende goederen (v.b. edelmetalen, sieraden) ook een drempelwaarde opgegeven vanaf waarvan de opgave pas verplicht is. In het v.i.v.formulier vastgesteld in het Besluit Verklaring van Inkomen en Vermogen en Register Ontvangstbewijzen (S.B. 2023 no.127) is reeds dezelfde waarde aangegeven van US.10.000, waardoor er op dat stuk nu overeenstemming is tussen de wet en het uitvoeringsbesluit.

In lid 2 onder d is een nieuw in de v.i.v. op te geven vermogensbestanddeel opgenomen conform de O.A.S. model-wet. Het betreft het verschijnsel van bevoordeling van publieke functionarissen zuiver vanwege de functie die zij bekleden door b.v. giften in de vorm van gratis reistickets, gratis verblijf in luxe ressorten, vrije kaartjes voor sport- en andere evenementen. Ook voor dit onderdeel geldt een drempelwaarde vanaf USD. 5000,-. naar boven voor het rapporteren hiervan.

Artikel 12

Voor de rechtszekerheid zal de Minister bij beschikking de datum vast stellen vanaf wanneer de eerste v.i.v. ingediend kunnen worden bij de Commissie (lid 1). De frequentie is verder uitgewerkt in de overige leden.

Zodra de verificatie rond is en de inhoud correct is bevonden, zal de Commissie zo gauw mogelijk overgaan tot publicatie via plaatsing in het Advertentieblad en door plaatsing op overheidswebsites van geselecteerde delen van de inhoud van de V.I.V. met inachtneming van o.a. het recht op privacy van de publieke functionaris en het recht op bescherming van persoonsgegevens.

Artikel 13

Er wordt de Commissie in lid 1 vervolgens de ruimte gegund om binnen 12 maanden de informatie in de ingediende v.i.v. te controleren met behulp van gegevens bij relevante overheidsdiensten en particuliere instellingen.

De routinematige verificatie is onder a en b nog beperkt tot groep 1 en overige groepen van verklaringplichtigen die een vermogen opgeven vanaf het drempelbedrag naar boven.

De v.i.v. van verklaringplichtigen van groepen 2 tot en met 7 die een waarde kleiner dan het drempelbedrag opgeven, worden volgens onderdeel b, in eerste instantie niet geverifieerd. Indien echter uit betrouwbare bron, zoals de vrije pers, civil society, n.g.o's, religieuze organisaties, milieu-organisaties en andere organisaties met goede doelen informatie of een melding als bedoeld in artikel 5 wordt verkregen, dat naar oordeel van de Commissie een nadere controle van het opgegeven, summier vermogen rechtvaardigt, kan in dat verband wel besloten worden tot verificatie.

Onder c geeft aan dat de Commissie een samenwerkingsovereenkomst kan sluiten met de publieke diensten en de particuliere instellingen die de informatie beheren die nodig is voor de vergelijkende controle van de opgegeven vermogensbestanddelen. De wijze waarop de informatie ter beschikking gesteld zal worden aan de Commissie wordt in een dergelijke overeenkomst opgenomen, uiteraard in overeenstemming met de wettelijke regels van o.a. de bescherming van privé-gegevens.

Ideaal zou zijn een digitale, afgeschermd inkijk in de systemen ten behoeve van de Commissie. Door de technische uitdagingen is dat in Suriname niet altijd een optie. De verificatie kan dus zowel digitaal of handmatig plaatsvinden (onder d).

Onder e is een enuntiatieve opsomming gegeven van de mogelijke diensten of instellingen in Suriname die verplicht zijn de voor de verificatie benodigde informatie te leveren.

Artikel 14

Zodra de verificatie rond is en de inhoud correct is bevonden, zal de Commissie zo gauw mogelijk overgaan tot publicatie via plaatsing in het Advertentieblad en door plaatsing op de website van de Commissie van geselecteerde delen van de inhoud van de V.I.V. met inachtneming van o.a. het recht op privacy van de publieke functionaris en het recht op bescherming van hun eigen veiligheid en dat van hun have en goed. De in lid 1 onder b genoemde Bijlage II standaard

publicatieformulieren, zijn daarom ook opgesteld op grond van deze laatste overwegingen van privacybescherming en veiligheid.

Artikel 15

De Commissie houdt een register van ontvangen v.i.v. bij, in welk register de Procureur-Generaal inzage heeft ten behoeve van een opsporingsonderzoek of een vervolging ingesteld tegen een verklaringplichtige publieke functionaris (leden 1 en 2).

Het in lid 3 bedoeld staatsbesluit is reeds bij S.B. 2023 no. 27 geslagen, maar zal n.a.v. de wijzigingen in deze wet, gewijzigd moeten worden om strijdigheden met de hogere regelng te voorkomen. Zie ook in dit verband artikel 27.

Artikel 17

In het nieuw artikel artikel 17 is overeenkomstig de UNCAC in het kader van proportionele sanctieoplegging gekozen voor het opleggen van een maatregel aan verklaringplichtige publieke functionarissen die in hun v.i.v. een onjuiste of geen volledige opgave blijken te hebben gedaan of die hun v.i.v. niet binnen de voorgeschreven periode hebben ingediend of in het geheel niet hebben ingediend. De namen van de betreffende publieke functionarissen worden als sanctie via dezelfde kanalen gepubliceerd met vermelding van de gedane constatering na verificatie van hun v.i.v..

Artikel 18

Dit artikel was het oorspronkelijk artikel 13 in de Anti-corruptiewet.

In nieuw lid 4 wordt de verklaring van geen belangenconflict geïntroduceerd, indien de publieke functionaris de vereiste maatregelen heeft getroffen om de transparantie en gelijke behandeling van partijen te waarborgen. Het bevoegd gezag dat de publieke functionaris benoemt, controleert de verklaring op juistheid en waarmerkt de verklaring ten blijke van de uitgevoerde controle.

Nieuw lid 5: niet alleen in gevallen van een familierelatie is er sprake van belangenverstrengeling. In de kleine Surinaamse gemeenschap waar velen elkaar uit ander verband (school, geloof, sport, politieke partij) kennen, is het nodig om ook in die gevallen belangenverstrengeling aan te nemen.

Gevalen van belangenverstrengeling zullen zich daarom veelvuldig voordoen in de praktijk. Het is dan ook geen bevredigende oplossing om door het enkel ondertekenen door de publiek functionaris van een verklaring van geen belangenverstrengeling de zaak af te doen. Voorgesteld wordt hier om liever de publieke functionaris zich bij schriftelijke verklaring van geen participatie in de besluitvorming te doen terugtrekken uit het besluitvormingsproces teneinde de onafhankelijkheid en objectiviteit daarvan te bewaren en beoordeling of de schijn daarvan uit te sluiten. De controle van het e.e.a. dient ook hier door het bevoegd gezag voor de publieke functionaris te geschieden, middels het waarmerken van de verklaring van geen belangenverstrengeling.

Het is voor een goed begrip nodig om het opgeven van belangen in rechtspersonen in de v.i.v. hier aan te halen, omdat op deze wijze al potentiële belangenverstrengeling voor de verklaringplichtige gesignaleerd kan worden, relevant bij eventuele overheidsaanbestedingen.

Artikel 21

Tegen de achtergrond van de extra taken en bevoegdheden van de Commissie met betrekking tot de v.i.v. en de melding van misstanden, is het essentieel om binnen redelijk termijn reeds de werkafspraken tussen de Commissie en het Openbaar Ministerie vast te leggen. Daarvoor wordt een termijn van 6 maanden voorgesteld na de inwerkingtreding van deze wet.

Artikel 22

Vanwege de doorgevoerde wijzigingen in de verplichtingen, geboden en verboden in de wet alsook door de introductie van de maatregel van publicatie van namen is het nodig gebleken om de strafbepalingen in nieuw artikel 22 aan te passen. Daarbij zijn de instructies in artikel 40 voor het bepalen van boetes en de strafmaat in de Memorie van Toelichting van het Herziene Wetboek van Strafrecht (S.B. 2015 no. 44) in de Strafbepalingen toegepast. Ook de verwijzingen naar de relevante artikelen zijn aangepast.

In lid 1 is de term “opzettelijk” bijgevoegd. Met de term ‘opzettelijk’ wordt bedoeld vol opzet. Het willens en wetens niet voldoen aan de verplichting. Voorwaardelijke opzet is onvoldoende. Dit vereiste van vol opzet geldt voor alle misdrijven in deze wet genoemd. Het is daarom wenselijk om het strafmaximum te verhogen naar ten hoogste 8 jaren bij de opzettelijke overtreding. Publieke functionarissen kunnen door hun handelingen ernstige financiële nadelen toebrengen aan de Staat of een Staatsinstelling, waardoor de totale economie van een land kan worden verzwakt.

‘Niet opzettelijke overtreding’ betreft de schuldvariant. Hier wordt bedoeld de ‘grove schuld’, hetgeen een hogere graad van schuld vereist dan de eenvoudige lichte schuld.

Bij lid 3 is de strafmaat verhoogd van 4 jaar naar 8 jaar en komt dit nu overeen met de strafmaat voor regeringsleden in andere corruptiebestrijdingsartikelen van het wetboek van strafrecht.

In lid 6 is de geldboete van de 4e categorie teruggebracht naar de 1e categorie, omdat er geen hechtenis aan gekoppeld is (zie Memorie van Toelichting, art.40 Sr).

Artikel 23

Het gewijzigd onderscheid in misdrijven en overtredingen van de strafbepalingen in artikel 22 is hier aangegeven en door de vernummering van artikelen is het nodig geweest die ook hier door te voeren.

Artikel 26

Uit artikel 9 lid 2 laatste alinea (pagina 16), artikel 22 en vooral uit de artikelsgewijze toelichting op artikel 21 in de Anti corruptiewet is achterhaald wat de wetgever eigenlijk wilde regelen.

In nieuw artikel 21 zijn daarom opgenomen twee soorten evaluatieverslagen.

In nieuw lid 1: het evaluatieverslag over de toepassing van de wet door de Commissie op te

maken.

In nieuw lid 2: het evaluatieverslag over het functioneren van de Commissie door de Minister op te maken.

Beide verslagen dienen door de Commissie naar de Nationale Assemblée en de Regering te worden opgestuurd.

Artikel 28

In 2023 en 2024 zijn er in totaal 3 uitvoeringsbesluiten van de Anti-corruptiewet geslagen. Nu deze wet op verschillende onderwerpen ingrijpend gewijzigd is zal m.n. het Uitvoeringsbesluit van 2023 ook gewijzigd moeten worden, zodat het in overeenstemming is met de gewijzigde wet. Het standaard v.i.v. formulier zal daarbij een gewijzigde indeling krijgen.

Nagegaan zal moeten worden of en welke wijzigingen er in de twee andere uitvoeringsbesluiten nodig zullen zijn.

Paramaribo, de

CHANDRIKAPERSAD SANTOKHI